

Pazarda bağırana ceza 1 Ocak'ta başlıyor, pazarcı 'parası neyse öderiz' diyor

Kamuoyunda 'Hal Yasası' olarak bilinen kanun, 1 Ocak 2012'de yürürlüğe giriyor. Semt pazarlarında satıcılar artık, 'Domatese gel', 'Abla sulu limon var', 'Amasya elması bunlar' diye bağırarak satış yapamayacak

Bağırarak satış tarihe karışacak. Kanun pazarda geçiş yollarında mal teşhir edene, çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapana, tüketiciye karşı sözlü muamelede bulunanlara ya da satış yerini temiz tutmayanlara, 50 lira idari para cezası getiriyor. Ancak hem tüketiciler hem de pazarcılar en çok bağırma yasağını tartışıyor. Pazarcıların kimi, "Bağırmadan satış olmaz, biz babamızdan böyle gördük, cezası neyse öderiz" derken kimisi de "Artık susma hakkımızı kullanacağız" diye konuya esprili yaklaşıyor. Tüketicilerin çoğu ise daha sakin bir ortamda alışveriş yapacaklarını belirterek yeni düzenlemeye olumlu bakıyor. 25 Mart 2010 tarihinde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından onaylanan Hal Kanunu'nun yürürlük tarihi bir yıl sonrası olarak öngörölmüş ancak daha sonra çıkarılan başka kanunla yürürlük tarihi 1 Ocak 2012'ye ertelenmişti. Kanunun ana hatları ve pazarcılar ile tüketicilerin konuyla ilgili görüşleri şöyle:

HİLELİ TARTIYA 200 TL CEZA

Ölçü ve tartı aletlerini hileli kullananlar veya hileli mal satanlar, malları hijyenik şartlarına aykırı olarak satanlar, kaba, ambalajın üzerinde yazılı miktardan az mal koyanlar hakkında 200 lira idari para cezası uygulanacak.

GEÇİş YOLU AÇILACAK

Geçiş yollarında mal teşhir edenlere ve satanlara, çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapanlara tüketiciye karşı sözlü veya fiili muamelede bulunanlara, atıklarını belirlenen alanlarda toplamayanlara, satış yerini temiz tutmayanlara 50 lira ceza verilecek.

ÜRETİCİYE PAZAR YERİ VERİLECEK

Semt pazarında bulunan toplam satış yeri sayısının en az yüzde 20'si, özel satış yeri olarak üreticilere ayrılacak. Toptancı halinde satılan mallardan yüzde 1, toptancı hali dışında satılan mallardan yüzde 2 hal rüsumu tahsil edilecek.

ZABITANIN YANINA ÖZEL GÜVENLİK

Toptancı hallerinde, hal zabitasına yardımcı olmak üzere özel güvenlik hizmeti sağlanabilecek.

HALE HAKEM HEYETİ

Üreticiler ile meslek mensupları arasında veya meslek mensuplarının kendi aralarında, kanunun uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklara çözüm bulmak için il merkezlerinde hal hakem heyeti oluşturulacak. 50 bin TL'nin altındaki uyuşmazlıklarda hakem heyetlerine başvuru zorunlu olurken, 50 bin TL ve üzeri uyuşmazlıklarda, heyetin vereceği karar, asliye ticaret mahkemesinde delil olarak ileri sürülebilecek.

HALDE ET VE ÇİÇEK SATILACAK

Mallar tarifi içinde bulunan "diğer mallar" ibaresine açıklık getirilerek; et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, su ürünleri, bal ve kesme çiçek hallerde satılacak mallar kapsamına alındı.

ÜRÜN BİLGİSİ ZORUNLU

Ürün bilgilerini yazmayanlar, malın kalite ve gıda güvenilirliğine ilişkin bilgilerde değişiklik yapanlar 5 bin TL; rekabeti engellemek için kendi aralarında veya üreticilerle ticari anlaşmalar yapan ilgili meslek odasının mensupları, fiyatların yükselmesine neden olanlar, düşmesine engel olmak için mal stoklayanlarla gerçeğe aykırı analiz raporu düzenleyenlere 10 bin TL ceza kesilecek.

PAZARCI GÖRÜşLERİ

Yusuf Özlü:

'Müsteri sese ödir'

Bağırmadan olmaz. Müşteri sesi duyar gelir. Sonra bakar beğenirse alır. Ben bağırmazsam uzaktaki müşterinin nasıl haberi olacak benim malımdan. Bağırmazsam ne sattığımı bilir, ne fiyatını.

Akif Çavuş:

'Sessiz pazar fena olmaz'

Bağırarak mal satılmaz. Müşteri etikete gelir. O önce fiyatıyla sonra kalitesiyle ilgilenir. Tabii sadece kalite odaklı gelen, fiyatına bakmayan da olur. Sessiz pazar da fena olmaz aslında, ama ne kadar uyarlar o bilinmez.

Emre Altınyıldız:

'Cezası neyse öderiz'

Bağırmadan pazarcılık olmaz. Biz babamızdan böyle gördük, böyle devam ediyoruz. Yasak da olsa devam ederiz. Cezamız ne ise öderiz. Yapacak bir şey yok.

İrfan Sertakan:

'Müşteri rahatsız olabiliyor'

Pazarın sakini de güzel. Bazıları çok bağırıyor, müşteri rahatsız oluyor. Aslında gelen etikete geliyor. İlla bağırmak şart değil. Tabii mal bitsin, elde kalmayın diye de bağırıldığı oluyor. Yasak gelirse özelliklerini etiketlere yazarsınız, müşteriye yine derdimizi anlatırsınız.

Suphi Demir

'Susma hakkı kullanırız'

Bağırmak babadan kalma alışkanlık. Zaten tezgahta başka türlü vakit geçmez. Yasak gelirse susma hakkımızı kullanır, derdimizi başka dilde anlatırız, etiketleri tezgahlara koyarız.

TÜKETİCİ MEMNUN

Suphi Demiris:

'Sessiz makbul'

Bence sessiz pazar daha makbul. Çok gürültü, kargaşa olabiliyor. Benim gibi liste yaparak gelenler zaten alacağını biliyor. Bağırış ürünü alımını etkilemiyor.

Nurdan Demir:

'Alışveriş daha keyifli olur'

Bazı pazarcılar çok bağırıyor. Gürültü kirliliği de rahatsız edici bir boyuta gelebiliyor. Bu yasak uygulanırsa, pazarlar sessiz sakin olur. Alışveriş daha da keyifli hale gelir diye düşünüyorum.